

Läkarintyg för medicinsk specialkost from HT 2024

För att skolor och förskolor inom Skaraborgs kommuner ska kunna servera säkra och korrekt medicinskt befogad specialkost har en ny rutin tagits fram i samverkan mellan Skaraborgs kommuner och dess sjukhus.

Medicinsk specialkost

Med medicinsk specialkost menas här kost anpassad efter ett visst fysiskt sjukdomstillstånd såsom allergi eller celiaki. För att säkerställa att skolor och förskolor erbjuder rätt medicinsk specialkost krävs uppvisande av läkarintyg som styrker elevens/barnets behov.

Läkarintyg från specialistvård för barn- och ungdomsmedicin

Intyg för medicinsk specialkost skall skrivas av läkare inom specialistvård för barn- och ungdomsmedicin. Detta för att säkerställa att barnet får ett korrekt omhändertagande med uppföljning för att kontrollera om allergin kvarstår eller har vuxit bort. Undantag är celiaki där dietister inom specialistvård också kan skriva intyg. Intygen ska vara tidsbegränsade undantaget kroniska diagnoser där intygen kan vara giltiga hela skoltiden.

Läkarintyg från primärvård godkänns endast om det på intyget framgår att barnet/eleven är remitterad till specialistvård. I dessa fall godkänns primärvårdens intyg max 6 månader.

Några ord om laktos

Laktosintolerans är inte en sjukdom utan en ärftlig oförmåga att bryta ner laktos och läkarintyg för att bekräfta tillståndet utfärdas i regel inte. Laktosintolerans hos förskolebarn är mycket ovanligt och besvär med magen har troligen en annan orsak som är viktig att utreda.

Laktosintolerans kan tillfälligt uppstå om tarmen är skadad på grund av till exempel en inflammation eller obehandlad glutenintolerans. Detta kallas för ”sekundär laktosintolerans” och går i allmänhet över när den verkliga orsaken till besvären har behandlats. För mer information hänvisas till Livsmedelsverkets hemsida www.slv.se

Vad behöver jag göra som vårdnadshavare?

Om du vet eller misstänker att ditt barn kommer att behöva specialkost i förskolan/skolan höstterminen 2024 behöver du kontakta vårdcentralen redan under våren för att få remiss till specialistvård för barn- och ungdomsmedicin. Samtliga vårdcentraler i Skaraborg är informerade om denna nya rutin. Har barnet redan kontakt med specialistvården kan ni vända er direkt dit.

Vem ska ha läkarintyget?

Läkarintyg för medicinsk specialkost lämnar du till barnets förskolepedagog/elevens mentor tillsammans med en ifylld ansökan om specialkost som du finner vid lunchmenyerna på kommunens hemsida.

Specialkostansökan till skola/förskola HT24-VT25

Fyll i ansökan så noggrant som möjligt. Lämna sedan in den tillsammans med eventuellt läkarintyg till barnets förskolepedagog/elevens mentor. Individuell specialkost tillagas de dagar som ingen av rätterna på ordinarie buffé uppfyller barnets/elevens behov.

Vårdnadshavaren ansvarar för att:

- Bifoga giltigt specialkostintyg från läkare inom specialistvård för barn- och ungdomsmedicin om ansökan gäller en medicinskt befogad specialkost.
- Lämna in nytt läkarintyg innan ett tidsbegränsat läkarintyg slutar gälla. Om inget nytt intyg inkommer förutsätts att behovet av specialkost inte längre finns och barnet/eleven kommer att erbjudas den ordinarie maten.
- Förnya ansökan inför varje ny hösttermin. Om ingen ny ansökan inkommer förutsätts att behovet av specialkost inte längre finns och barnet/eleven kommer att erbjudas den ordinarie maten.
- Förnya ansökan om specialkost vid förändringar, exempelvis om en av flera allergier försvinner.
- Meddela förskolan/skolan när behov av specialkost inte längre är aktuellt.
- Meddela köket före kl 8 vid sjukdom eller ledighet så inte specialkost tillagas i onödan:

Kök	Telefonnummer	Mobilnummer
Nya Centralskolan	0514-58056	072-743 53 88
Lunneviskolan	0514-58224	072-743 53 89
Ambjörnsgårdens förskola	0514-58259	073-081 17 15
Förskolan Äventyret	0514-58256	070-191 83 19

Vid frågor rörande behov av läkarintyg eller hur ansökan ska fyllas i vänligen kontakta Anna Ornelid, Måltidsenheten. Telefon: 0514-58073 Email: anna.ornelid@grastorp.se

Eleven/barnets namn:	Födelseår:	Dagens datum:
Skola/Förskola:	Klass/Avdelning:	
Kontaktperson - Mentor/Pedagogisk personal:	Telefon kontaktperson dagtid:	
Vårdnadshavares namn:	Telefon vårdnadshavare dagtid:	

Medicinska specialkost

Nötter, mandel, jordnötter och sesamfrön används inte i matlagningen och får heller inte tas in i skolans/förskolans lokaler. Ange ändå eventuell allergi som information till verksamheten.

Kryssa i aktuell ruta vid de livsmedel som måste uteslutas. Bifoga intyg från läkare inom specialistvård för barn- och ungdomsmedicin.

Laktosintolerans, se nästa sida	
☐	Mjölprotein
☐	Gluten (Glutenfri vetestärkelse och "Ren havre" används)
☐	Ägg
☐	Fisk
☐	Skaldjur
☐	Sojaböna
☐	Andra baljväxter – ange vilken/vilka:
☐	Nötter, mandel, jordnötter, sesamfrön (används inte i maten men sätt kryss vid allergi)
☐	Annat:

Klarar eleven/barnet mindre mängder eller vissa produkter av det livsmedlet som ger reaktion så ange det här. Några exempel: "tål sojalecitin" "tål uppbettad tomat" "tål spår av mjölprotein"

Beskriv symptom/reaktion vid intag. Ange också eventuell akutbehandling:

Laktosintolerans

De allra flesta med laktosintolerans tål minst 5 g laktos/dag, oftast mer. På lunchbufféerna finns alltid minst en rätt som är laktoslåg, vilket innebär att en normalportion innehåller mindre än 3 g laktos. Laktosfri måltidsdryck finns alltid att tillgå. Detta innebär att de allra flesta inte behöver specialkost vid laktosintolerans, men vi vill ändå ha in specialkostansökan som information till exempelvis utflyktsdagar.

JA NEJ

Har magbesvären utretts av specialistläkare inom barn- och ungdomsmedicin?

Markera rad med önskad kost:

☐	Laktosfri måltidsdryck önskas
☐	Laktoslåg kost (finns alltid på ordinarie buffé)
☐	Laktosfri kost (läkarintyg från specialistvård för barn- och ungdomsmedicin krävs)

Uteslutande av livsmedel av etiska eller kulturella skäl

Vi serverar på våra lunchbufféer alltid ett lakto-ovo-vegetariskt alternativ som alla kan välja att äta av. Vi vill ändå ha in specialkostansökan som information till exempelvis utflyktsdagar.

Markera rad med önskad kost:

☐	Vegetarisk mat med mejeri och ägg (lakto-ovo-vegetarisk kost - finns på ordinarie buffé)
☐	Vegankost (innehåller enbart vegetabilier. Vårdnadshavaren ansvarar för kosttillskott.)
☐	Ej griskött (bufféns lakto-ovo-vegetariska rätt erbjuds dessa dagar)
☐	Annat:

Anpassade måltider

Vid behov av andra anpassningar kring måltiden kontakta mentor eller förskolepedagog för att forma måltidens genomförande. Det kan exempelvis gälla utformning av måltidsmiljön, extra stöd vid måltiderna eller anpassade rätter vid selektivt ätande.

Beskriv kortfattat vad som inte fungerar i samband med måltiderna i skola/förskola: